

Mezopotamija

Sumer

Često čujemo da „povijest počinje u Sumeru“. Na pitanje tko su Sumerani, koje je njihovo podrijetlo u znanosti, nema sigurna odgovora. Njihov državni, politički i kulturni razvoj može se pratiti od druge polovice 4. tisućljeća, kad su na području donjeg toka Eufrata i Tigrisa iz neolitičkih seoskih naselja započele svoj razvoj gradske države. Svaki je grad bio zasebna državnica. U znanosti ih nazivamo i hramskim gradovima – državama. Gradsku jezgru činio je hram – političko, gospodarsko kulturno i vjersko središte. Predodžbu o sumerskim gradovima državama pružaju ruševine Ura koje su u većoj mjeri istražene. Ur je imao tri dijela: sveto područje, stari grad unutar utvrde i grad izvan nje. Dio grada izvan utvrde stajao je na uzvisini, na zemljištu, gdje je nekada stajalo prvo naselje. Unutar utvrde bila je luka koja je služila i rijeci i kanalu. Utvrda je sazdana od sirovih opeka, visine oko 7,5 metara. Kralj Urnamu podigao je obrambene zidine „visoke poput planine“, a razorene su u 18. st. pr. Krista. Sklop palača posvećenih bogu Nannaru (bog Mjeseca i zaštitnik grada Ura), sastoji se od jednog zigurata, višekatnog tornja visine oko 20 metara. Na njegovu je vrhu bilo svetište, za koje se vjerovalo da je boravište Nannara. Ispred zigurata bilo je veliko dvorište okruženo skladištima i uredima, kamo su se donosili žrtveni darovi i zemljarina koju su plaćali zakupci seljaci. Kraljeve palače nalazile su se na nešto nižem zaravanku. S jedne se strane zid palače oslanjao na zigurat. Kuće građana građene su po planu s manjim izmjenama zbog nepravilnosti tla na kojem su građene. Osim Ura, značajni sumerski gradovi države jesu Eridu, Uruk, Lagaš, Kiš i drugi.

Glavno zanimanje Sumerana bilo je poljodjelstvo. Ono je zahtijevalo velike radove za obradu plodne ravnice Eufrata i Tigrisa. Ti su radovi poticali razvoj različitih obrta i trgovinu sa susjedima. Napredak u oranju i sisanje postignut je izradbom naprave za sisanje. Na plug je bila pričvršćena cijev kroz koju se sipalo sjeme u brazdu. O raznolikim vrstama žitarica (ranom i kasnom ječmu) postoje brojni zapisi u mitovima. U mitu o prosidbi Inanne, božice plodnosti, ljubavi i rata opisuje se bogati urod bilja i žita.

Sumersko društvo bilo je slojevito. Čine ga vladajući sloj (činovnici, vojnici i svećenici) i njima podčinjeni seljaci, robovi i obrtnici. Seljaci i robovi radili su na zemljoposjedima. Slobodni seljaci siromaše zbog zaduživanja. Zbog visokih troškova održavanja svojeg aparata država povećava poreze koje dio seljaka više nije mogao platiti. Zato se seljak zadužuje i sve više ovisi o zemljoposjedniku.

Sumerskim gradovima upravljaju vladari uz pomoć činovnika, svećenstva i vojske. Kraljeva vlast bila je autokratska (neograničena). O sumerskome društvu i organizaciji države govore mnogi zapisi pronađeni u ruševinama kuća unutar i izvan gradskih zidina.

Dok su se u Egiptu nomi ujedinili u Gornji i Donji Egipat, u što su se na području Mezopotamije formirala seoska naselja?

Od koja tri dijela se sastoji hramski grad-država?

Nabroji još neke hramske gradove poput Ura na području Mezopotamije!

Da li su hramske države bile monarhije? Objasni!

Što je zigurat i opiši kako je izgledao?Nacrtaj zigurat!

Koja je bila funkcija hrama?

Zasto su Sumereni upotrebljavali opeku, a ne kamen za gradnju zigurata, zidina, utvrda, palača itd.?

Koju rečenicu možeš istaknuti kao dokaz da su Sumerani bili vrsni poljoprivrednici?

Izdvoji tko sve pripada privilegiranom, a tko neprivelegiranom sloju sumerskog društva?

Koji sloj društva je bio najviše opterećen porezom?

Nacrtaj kartu Mezopotamije u bilježnicu, označi Perzijski zaljev i navedene hramske gradove-države. (koristi pov.atlas) d.z.

Na temelju opisa grada pokušaj ga nacrtati u bilježnicu sa svim njegovim dijelovima. (d.z.)

Dok su se u Egiptu nomi ujedinili u Gornji i Donji Egipat, u što su se na području Mezopotamije formirala seoska naselja?

Od koja tri dijela se sastoji hramski grad-država?

Nabroji još neke hramske gradove poput Ura na području Mezopotamije!

Da li su hramske države bile monarhije? Objasni!

Što je zigurat i opiši kako je izgledao?Nacrtaj zigurat!

Koja je bila funkcija hrama?

Zasto su Sumereni upotrebljavali opeku, a ne kamen za gradnju zigurata, zidina, utvrda, palača itd.?

Koju rečenicu možeš istaknuti kao dokaz da su Sumerani bili vrsni poljoprivrednici?

Izdvoji tko sve pripada privilegiranom, a tko neprivelegiranom sloju sumerskog društva?

Koji sloj društva je bio najviše opterećen porezom?

Nacrtaj kartu Mezopotamije u bilježnicu, označi Perzijski zaljev i navedene hramske gradove-države. (koristi pov.atlas) d.z.

Na temelju opisa grada pokušaj ga nacrtati u bilježnicu sa svim njegovim dijelovima. (d.z.)

Dok su se u Egiptu nomi ujedinili u Gornji i Donji Egipat, u što su se na području Mezopotamije formirala seoska naselja?

Od koja tri dijela se sastoji hramski grad-država?

Nabroji još neke hramske gradove poput Ura na području Mezopotamije!

Da li su hramske države bile monarhije? Objasni!

Što je zigurat i opiši kako je izgledao?Nacrtaj zigurat!

Koja je bila funkcija hrama?

Zasto su Sumereni upotrebljavali opeku, a ne kamen za gradnju zigurata, zidina, utvrda, palača itd.?

Koju rečenicu možeš istaknuti kao dokaz da su Sumerani bili vrsni poljoprivrednici?

Izdvoji tko sve pripada privilegiranom, a tko neprivelegiranom sloju sumerskog društva?

Koji sloj društva je bio najviše opterećen porezom?

Nacrtaj kartu Mezopotamije u bilježnicu, označi Perzijski zaljev i navedene hramske gradove-države. (koristi pov.atlas) d.z.

Na temelju opisa grada pokušaj ga nacrtati u bilježnicu sa svim njegovim dijelovima. (d.z.)